

Espriu (*Les hores, Els jacints*, 1952)

Senzillesa [DTo 1647]. *Senzillíssim* [Belv]. *Senzillament* [Lacav.]: «Va tirar en direcció als estanys de Carlt --- va començar a ploure fins a descapdellar-se una tempestat horrorosa, l'Isidro, avesat a altres de més fortes, va tractar *senzillament* de cercar una bauma per aixoplugar-hi 'ls paquets que duia; sense por de ningú, allà dalt --- se posava a cantar ---», Massó Torrents (*Croquis Pir*, I, 49) *Senzillar* (DAG).

Singular [Lull], pres del ll. *singūlaris* 'únic, solitari': de primer té accs molt pròximes al sentit material llatí, com 'individual, a part': «Llevaren-se tuit, e cascon tornà-se'n en sa terra ab --- gran pagament, e miser Joan donà a cascuns les cartes qui, en cascon lloc e *singular*, venien; e cascú ric-hom, e madona la reina e ls infants --- anaren-se'n per terra», Muntaner (fets de 1283, Casac. III, 19.24, § 99); «si hun religiós se vol a tornar a Déu, tenint la sua regla --- los altres --- a cada cantó de la claustra, se'n trufen, prenent lo nas a somriure. —Pus *singular* voleu vós ésser. .!»; StV centF (*Serm.* I, 94.1).

Sovint usat amb un matís molt emfàtic, en el llenguatge distingit del S. xv: «les virtuts de la regina dona Violant --- de subtilitat *singular*, d'entendre --- de gosar empendre grans fets, no pens que persona vivent li n port avantatge», BMetge (*Somni* IV, NCI, 1458); «lo Rey ab tots los stats anà a veure totes les liçes --- ab los cadafals molt ben emparamentats de molt bells e *singulars* draps de ras», JoMartorell (Ag I, 131). Enterament antiquat ha quedat l'ús substantivat en el sentit de 'persona destacada, personatge': «alguns *singulars* dels regnes que jo posseia, havents iniquitat e enveja a tu e alguns altres --- donaren fama que tu e los altres que vui sots presos érets hòmens de vida reprovada ---» (*Somni* I, 62 19); exs dels Ss xv-xvii, DAG En el sentit gramatical el trobem ja en el *Torcmany* d'Aversó (II, 3, I, 48).

Singularitat [Lull]: «tothom murmurava de la gran *singularitat* que lo Rey havia feta en honrar aquestos cavallers», *Curiak*, 122; «lo Emperador tramès per lo Capità --- la Princesa era venguda per servir-lo, y stava en gonella --- e no portava drap en los pits, e los cabells un poc desligats, qui plegaven quasi prop de terra. Com Tirant fon prop --- fon admirat de veure tanta *singularitat* en un cors humà com en aquell cas en ella se mostrava», JoMartorell (Ag III, 66) *Singularment* [S XIII]: «lo Rey d'Aragó hac dites aquestes paraules e --- En R de Muncada --- dix enaxí: —Sényer --- les paraules que vós havets dites són justes e tals que --- no cal a aquelles *singularment* respondre, mas --- ab tot ço que hajam en est món, som aparellats de seguir ---», Desclot (§ 67, NCI v, 136 24) «*Singularment* és granea --- amada per volentat», Lull (*Rims* I, 89).

Singularitzar; -ització *Singularista*

1 Jal documenta el fr. *senglons* «les premièrès pièces de l'avant et de l'arrièrè ---» el 1622 (*Gloss Naut*, p. 1342), «le quatrième *singlon* ---» S. xvii (pàgina 651a), cast *singlones* (a 1620, p 820) i cita un prov. antiq *senglons* El fet que trobem «Quinque pessés

de *singles* de roure grosses» en un doc. barceloní de 1381 (Capmany, *Memòries* II, 413), encara que sigui una dada isolada obligarà a cercar més, sense decidir definitivament si el mot nasqué a l'Atlàntic o en el Mediterrani català-provençal — 2 Per l'enumeració de les carns es veu que també devien qualificar-lo de 'porc salvatge', sovint abreujat «carn de vadella ---; carn de porc: *suilla*; carn *salvatge*: *aprugna*, *ferna*; carn de cervo ---», p. 190, sigui que l'impressor vagi saltar-se el de (*carn de salvatge*), o que en enumerar ja es digués així abreujadament en llistes de carns; *aprugna* és del ll. *aper* 'senglar' *ferna* corresponent a *porc fer*, com es diu encara més que més cap al nostre NO — 3 «Els fruits del bosc busca lo turcàs, la griva, / *changlots* entre 'ls pàmpons; l'estornell, l'oliva», Teodor Llorente, *Cançó del Teuladí*, v. 35 — 4 *Singlún* o *ešillús* «grappe(s) oubliée(s) en un punt de l'Arieja i a 2 del Gers; i el verb derivat *šingluá/ešilluá/ešimluá* «grappiller» molt estès pels HPyr. i el Gers, segons l'ALGc II, 327.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *single*, *singló* 'quaderna', +*senglat*, *senglar* m, *porc senglar*, *sanglars*, *singlar*, *senglars*, *singlans*, *porc singlar*, *pedra de singlar*, *senglanot*, *singló* 'gotim', *xingló*, *axingló*, *singlot*, *xingló de ram*, *xinglonet*, *xangló*, *xanglot*, *singlot* (vegeu supra), *singlons* 'xarxes per pescar truites', *senzill*, *senzillo*, *senzillesa*, *senzillíssim*, *senzillament*, *senzillar*, *singular*, *singularitat*, *singularment*, *singularitzar*, *singularització*, *singularista*

Senglot, *senglotar*, *senglotejar*, V. *sanglot* *Sengri*, V. *sangria* (SANG) *Sènia* (no *sèma*), *semalre*, *semal*, *semar*, *senier*, V. *síma*

SENIGREC Variant de *fenigrec*. dels quals ja hem tractat en el vol III, 949a53-b4. Completament dades i explicació La forma amb *s-* en realitat es troba des de molt abans que el S. xvii, en què allà la documentàvem, i en realitat sembla haver estat sempre la predominant en català, i molt estesa també en les dues llengües de França En la nostra, des de mj S XIII, i força sovint en els següents: «sis onzes de *simgrech*», Bna. 1254 (CaCandi, *MischCat* II, 257); «hi posa mucilagen de malves o de *senigreb*», 1306, AVilanova-Barrera (*Reg de San*, NCI II, 196); «una lbr. de pólvora de *sem grech*» en l'inv. d'un apotecari, any 1416, «*seni greç* picat» 1433 (*InvLC*); en lexicògrafs des del S. xvi: «GRANS --- arròs: rhiza; *simgreç* faenum grecum; llegums ---» (OPou) *AlcM* hi afegéix altres dos testimonis dels Ss. xv i xvii, Companyó troba sobretot *simgreç* en ross. (amb variant *saligrec*).

Amb *s-* és també forma molt estesa i ben cert predominant en ll d'oc; ja apareix *semigrec* i *sinigrec* en dos textos del S. XIII (*PSW* VII, 591; *fenigrec* també un o dos cops a l'E Mj, Rayn. III, 306); avui *semgrèc* en el Gard i Forcalquier, *semgrè* a Ais-Prov, Bouches-du-Rh, Erau, Drôme, *smegré* a l'Erau, *senegré fé* en el Var, segons dades de Rolland, *Flore Pop* Fr IV,